

RUOKAVIRASTO
Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

Luomukorvaus 2023

Aija Laine-Mönkö

Peltotukien haku 2023 –koulutus kunnille,
ELY-keskuksille, neuvojille ja sidosryhmille

14.3.2023

Luonnonmukaisen tuotannon korvaus 2023

- Koulutuksen sisältö:
  - Uudet, muuttuvat asiat
  - Yleistä luonnonmukaisen tuotannon korvauksesta 2023
    - Kasvintuotannon sitoumus 2023
    - Osittainen sitoumus, avomaan vihannesten viljely 2023
    - Luonnonmukaisen kotieläintuotannon korvaus 2023
  - Luonnonmukaisen tuotannon korvauksen maksaminen
  - Korvauksen hakeminen
  - Vuosina 2020, 2021 ja 2022 tehdyt luomusitoumukset ja sitoumusten mukautus
  - Luonnonmukaisen tuotannon korvaus ja muiden tukien yhteensovitus

RUOKAVIRASTO
Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

Uudet, muuttuvat asiat

Uudet, muuttuvat asiat

- Myyntikasveja on viljeltävä sitoumusvuoden aikana yhteensä vähintään 30 % siirtymäkauden ohittaneesta sitoumusalasta
  - Myyntikasvivaatimus koskee myös luomukotieläintiloja, joilla pinta-alaa paljon suhteessa eläinmäärään.
  - Myyntikasviksi ei lueta ennen tuleentumista korjattuvia viljoja eikä palkoviljoja ja niiden seoskasvustoja
- Hakijan on sitoumuskauden aikana
  - suoritettava yhden päivän pituinen luonnonmukaisen tuotannon tuotantoehtoja, sitoumusehtoja ja viljelyä koskeva koulutus
  - tai
  - hyödynnettävä Neuvo-järjestelmän mukaista luomuneuvontaa

Uudet, muuttavat asiat

- Osittaisen luomusitoumuksen sitoumusalalla on viljeltävä vuosittain avomaan vihanneksia vähintään 1 hehtaarin alalla
- Myyntikasvivaatimus koskee myös avomaan vihanneksien perusteella tehtyä osittaista sitoumusta
- Avomaan vihannesten viljelyssä oleva ala kerryttää myyntikasvien määrää kaksinkertaisesti
- Hakijalla on oltava luonnonmukaisesti kasvatettuja tuotantoeläimiä keskimäärin vähintään 5 eläinyksikköä (ey) jokaisena sitoumusvuonna, mutta korvausta maksetaan niin monelle sitoumukseen sisältyvälle hehtaarille kuin viljelijällä on luonnonmukaisen kotieläintuotannon sitoumukseen sisältyviä eläimiä 0,5 eläinyksikköä hehtaaria kohti

RUOKAVIRASTO
Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

Yleistä luonnonmukaisen tuotannon korvauksesta 2023

RUOKAVIRASTO
Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

Kasvintuotannon sitoumus 2023

Luonnonmukaisen tuotannon korvaus 2023

- Edelleen oma erillinen tukijärjestelmä.
- Hakijalta ei vaadita ympäristösitoumusta.
- Sitoumukset ovat viisivuotisia.
- Kaksi sitoumustyyppiä
  - kasvintuotannon sitoumus
  - eläintuotannon sitoumus
- Kasvintuotannon sitoumuksen voi tehdä tietyin edellytyksin myös vain osasta tilan lohkoista -> Osittainen sitoumus osalle tilan lohkoista (avomaan vihannekset)

Sitoumuksen yleiset edellytykset

- Hakijan on
  - oltava aktiiviviljelijä ja vähintään 18 vuotias
  - kuuluttava luonnonmukaisen tuotannon valvontajärjestelmään koko sitoumuskauden ajan
  - noudatettava parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) N:o 848/2018 ja täydentävissä säädöksissä määriteltyjä luonnonmukaista kasvintuotantoa ja kotieläintuotantoa koskevia tuotantoehtoja.
- Sitoumuksen vähimmäisala
  - 5 hehtaaria korvauskelpoista peltoa tai
  - puutarhakasvien viljelyssä vähintään 1 hehtaaria korvauskelpoista peltoa.

Koulutusvaatimukset

- Peruskoulutusvaatimus
  - 5 pv kasvitilat + 2 pv eläintilat
  - Koulutus pitää olla suoritettu viimeistään 30.4. sinä vuonna kun hakija hakee sitoumusta ensimmäisen kerran.
  - Jos hakijalla on ollut vuosina 2015-2022 luomusitoumus, peruskoulutusvaatimus täyttyy.
- Lisäksi hakijan on sitoumuskauden aikana
  - suoritettava yhden päivän pituinen luonnonmukaisen tuotannon tuotantoehtoja, sitoumusehtoja ja viljelyä koskeva koulutus
tai
  - hyödynnettävä Neuvo-järjestelmän mukaista luomuneuvontaa.

Peltolohkojen siirtäminen luonnonmukaiseen tuotantoon

- Luomuviljely on aloitettava sitoumuksen ensimmäisenä vuonna
  - vähintään 5 hehtaarin korvauskelpoisella alalla tai
  - puutarhakasvien viljelyssä ja avomaan vihannesten viljelyssä vähintään 1 hehtaarin korvauskelpoisella peltoalalla.
- Toisena sitoumusvuonna kaikkien lohkojen on oltava luomutuotannossa.
- Lohkolla on noudatettava luonnonmukaisen tuotannon ehtoja sen sitoumusvuoden kasvukauden alusta lähtien, jolloin lohko lisätään sitoumukselle.

Sitoumukselle liitettävät lohkot ja niiden vaatimukset

- Luomusitoumus on annettava kaikesta sitoumuksen antajan hallinnassa olevasta korvauskelpoisesta alasta lukuun ottamatta sellaista pysyvää nurmea olevaa alaa, joka ei ole **maankäyttömuodoltaan peltoa**
- Sitoumusalalla on oltava maataloustoimintaa
  - Maataloustoiminnasta on kerrottu tarkemmin Peltotukien hakuoppaan kohdassa Maataloustoiminta.

Poikkeuksia sitoumukselle ilmoitettaviin aloihin

- Sitoumusta ei voi antaa:
  - Alasta, jolla viljellään ruokohelpeä energiatuotantotarkoitukseen tai kasvualustaksi sopimustuotantona.
  - Kosteaviljelyalasta eli maatalousmaasta, jolla pohjaveden pintaa nostetaan säätösalaajituksen tai muilla teknisillä ratkaisulla, ja jolla on tarkoitus tuottaa maataloustuotteita.
  - Alasta, joka on yhteiskäytössä tavanomaisen tilan kanssa.
- Kasvihuonetuotanto
  - Maatilalla voi olla muuta kuin luonnonmukaista tuotantoa kasvihuonetuotannossa, jos kasvihuoneissa viljellään eri kasvilajeja tai -lajikkeita kuin avomaalla ja tuotanto on järjestetty tuotantoyksiköihin luomuasetuksen mukaisesti eikä ala kuulu luomusitoumukseen

Sitoumuksen ulkopuolelle jätettävät lohkot

- Luomusitoumuksen ulkopuolelle voidaan jättää pellot, joilla
  - 1) myyntikasvillistalla lueteltujen myyntikasvien tuottaminen on vaikeaa
  - 2) ei voida noudattaa viljelykiertoa tai
  - 3) jotka poistetaan maatalouskäytöstä sitoumuskauden aikana.
- Sitoumuksen ulkopuolelle jätettyjä aloja on viljeltävä luonnonmukaisen tuotannon ehtojen mukaisesti.
  - Vaatimus ei koske osittaisen luomusitoumuksen sitoumusalan ulkopuolisia lohkoja, jotka ovat tavanomaisessa tuotannossa

Myyntikasvivaatimus 1/3

- Myyntikasveja on viljeltävä sitoumusvuoden aikana yhteensä vähintään 30 % siirtymäkauden ohittaneesta sitoumusalasta
    - **Esimerkki.** Tilan sitoumusala 50 hehtaaria, josta
      - 5 hehtaaria on siirtymävaiheessa 1
      - 6 hehtaaria on siirtymävaiheessa 2
      - 39 hehtaaria on luomuvaiheessa.
- Myyntikasveja on viljeltävä $30 \% \times 39 \text{ ha} = 11,70$ hehtaarilla

Myyntikasvivaatimus 2/3

Myyntikasvivaatimuksen ei tarvitse täyttyä, jos

1. tilalla on luonnonmukaisen kotieläintuotannon sitoumus ja tilan sitoumusalasta käytetään vähintään 50 % oman karjan rehun tuotantoon.
2. tila on tehnyt yhteistyösopimuksen rehun tuotannosta luonnonmukaisen kotieläintuotannon sitoumuksen tehneen tilan kanssa.
  - Yhteistyöstä on tehtävä kirjallinen sopimus, jossa on perusteltava vastaanottavan tilan rehun tarve sopimukseen määritetylle rehumäärälle.

tai

tila on tehnyt yhteistyösopimuksen rehun tuotannosta yrityksen kanssa, joka välittää luomurehua luomukotieläintiloille

- Tuotanto- /hankintasopimus

Myyntikasvivaatimus 3/3

- Myyntikasviksi ei lueta ennen tuleentumista korjattuvia viljoja eikä palkoviljoja ja niiden seoskasvustoja
  - Tuleentumisella tarkoitetaan sadon valmistumista, jolloin kasvuston väri muuttuu vihreästä kellertävän ruskeaksi, ja jyvän tai siemenen maitomainen sisus kovettuu kiinteäksi ja kestäväksi (keltatuleentumis-aste).
- Myyntikasvit on lueteltu Vna 80/2023 liitteessä 2

RUOKAVIRASTO
Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

Osittainen sitoumus, avomaan vihannesten viljely 2023

Osittainen tilan sitoumus, avomaan vihannekset

1/2

- Kasvintuotannon sitoumuksen voi tehdä osasta tilan korvauskelpoisista peruslohkoista, kun sitoumusalalla viljellään
  - vuosittain avomaan vihanneksia vähintään 1 hehtaarin alalla.
  - Muilla sitoumuksen kohteena olevilla peltolohkoilla voidaan viljellä avomaanvihannesten lisäksi myös muita kasveja, jos tuotantoon on rinnakkaisviljelylupa ja/tai tuotanto on järjestetty tuotantoyksiköihin luomuasetuksen mukaisesti siten, ettei samaa kasvia viljellä sekä luomuna että tavanomaisena

Osittainen tilan sitoumus, avomaan vihannekset 2/2

- Myyntikasvivaatimus koskee myös avomaan vihanneksien perusteella tehtyä osittaista sitoumusta
- Avomaan vihannesten viljelyssä oleva ala kerryttää myyntikasvien määrää kaksinkertaisesti
  - **Esimerkki:** Tilalla on 10 hehtaaria luomusitoumuksessa, joista 8 hehtaaria on nurmella 2 hehtaaria avomaanvihanneksia. Myyntikasvivaatimus on 30 %, eli 3 hehtaaria. Myyntikasvivaatimus täyttyy, koska $2 \text{ ha} \times 2 = 4 \text{ ha}$.
- Sallitut avomaan vihannekset on lueteltu Vna 80/2023 liitteessä 1

RUOKAVIRASTO
Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

Luonnonmukaisen kotieläintuotannon korvaus 2023

Luonnonmukaisen kotieläintuotannon sitoumus ja korvaus 1/2

- Jotta hakija voi hakea korvausta luonnonmukaisesta kotieläintuotannosta, hänen on sitouduttava myös luonnonmukaiseen kasvintuotantoon.
- Hakijalla on oltava luonnonmukaisesti kasvatettuja tuotantoeläimiä keskimäärin vähintään 5 eläinyksikköä (ey) jokaisena sitoumusvuonna.
- Hakijan on ilmoitettava sitoumusta hakiessa eläinlaji/lajit, jotka hän haluaa sitoumukselle.
- Eläinlajit, joista hakija voi tehdä sitoumuksen:
  - Naudat: lypsylehmät, emolehmät, muut naudat
  - Lampaat ja vuohet
  - Siat: emakot, lihasiat, karjut
  - Siipikarja: kanat ja kukot, broilerit, kalkkunat, hanhet, ankat ja kyseisen siipikarjan emolinnut.

Luonnonmukaisen kotieläintuotannon sitoumus ja korvaus 2/2

- Hakijan on liityttävä luomuvalvontajärjestelmään sen eläinlajin/-lajien osalta, joita sitoumus koskee.
- Hakijan on kuuluttava eläinten osalta luonnonmukaisen tuotannon valvontajärjestelmään koko sitoumusvuoden ajan, vaikka tarvittava keskimääräinen eläinmäärä tulisi täyteen jo aiemmin.
- Tilalla voi olla myös tavanomaisesti tuotettuja eläimiä, jos eläimet ovat eri eläinlajeja kuin luonnonmukaisessa kotieläintuotannossa olevat eläimet
- Eläinlajeja voi vaihtaa tai lisätä sitoumuskauden aikana, uudelle eläinlajille on tehtävä alkutarkastus
- Jos eläinyksikkövaatimus (5 ey) ei sitoumusvuonna täyty tai tuotantosuunta muutetaan eläintuotannosta kasvinviljelytuotantoon, korvausta maksetaan vain kasvintuotannosta.
  - Sitoumus muutetaan kasvintuotannonsitoumukseksi

RUOKAVIRASTO
Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

Luonnonmukaisen tuotannon korvauksen maksaminen

Luonnonmukaisen tuotannon korvaustasot

- Kasvintuotanto 160 € / hehtaari
- Kotieläintuotanto
  - 160 €/hehtaari + 130 € / 0,5 eläinyksikköä / hehtaari
- Avomaan vihannestuotanto 590 € / hehtaari
- Korvausta ei makseta
  - Puuvartisten energiakasvien alasta
  - Muun hampun kuin EU kokonaan rahoittamaan perustulotukeen oikeuttavan hampun alasta
  - Suojavyöhykelohkoista
  - Ekojärjestelmän luonnonhoitonurmista ja monimuotoisuuskasveista
  - Kasvimaasta

Luonnonmukaisen tuotannon korvauksen maksaminen 1/2

- Luonnonmukaisen kotieläintuotannon korvausta maksetaan niin monelle sitoumukseen sisältyvälle hehtaarille kuin viljelijällä on luonnonmukaisen kotieläintuotannon sitoumukseen sisältyviä eläimiä 0,5 eläinyksikköä hehtaaria kohti.
- **Esimerkki kotieläinsitoumuksen laskemisesta:**
  - Tilan luomusitoumuksella on alaa 100 hehtaaria ja tilalla on 40 nautaa = 40 eläinyksikköä (ey).
  - Luomukorvauksen määrä:
Kasvituotannosta: $100 \text{ ha} \times 160 \text{ €/ha} = 16000 \text{ €}$
+
Eläintuotannosta: $40 \text{ ey} : 0,5 \text{ ey/ha} = 80 \text{ ha} \rightarrow$ Maksetaan 80 hehtaarille
 $80 \text{ ha} \times 130 \text{ €/ha} = 10\,400 \text{ €}$
  - Yhteensä luomukorvausta maksetaan $16\,000 \text{ €} + 10\,400 \text{ €} = 26\,400 \text{ €}$

Luonnonmukaisen tuotannon korvauksen maksaminen 2/2

- Luonnonmukaisen tuotannon korvausta voidaan maksaa vain tilan osittaisen sitoumuksen perusteella, jos viljelijä ilmoittaa vuosittain tukihakemuksessa avomaan vihanneksia olevan viljelyssä vähintään 1 hehtaaria

RUOKAVIRASTO
Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

Luomusitoumuksen ja korvauksen haku 2023

Luomusitoumuksen ja korvauksen haku 2023

- Luomusitoumusta ja korvausta haetaan Vipu-palvelussa
- Haku on peltotukien haun yhteydessä
- Haku päättyy 15.6.
- Hakemuksen liitteet ohjataan liittämään hakemuksessa sähköisesti
- Viljelijät, jotka ovat ilmoittaneet pitävänsä sitoumuksensa voimassa, päivittävät sitoumuksensa tiedot vastaamaan nykyisiä sitoumusehtoja
  - Näihin sitoumuksiin voi lisätä uusia korvauskelpoisia lohkoja tai muuttaa sitoumustyyppiä ja sen myötä sitoumuksen lisätietoja

Luomusitoumuksen ja korvauksen haku Vipussa

Luonnos

Luomu ja sopimukset -välilehti aktivoituu, kun hakija rastittaa *Haettavat tuet* -välilehdellä kohdan *Luonnonmukaisen tuotannon korvaus*.

Luomusitoumusta voi hakea kohdasta *Hae luonnonmukaisen tuotannon sitoumusta*.

Tarkempi Vipussa-ohje hakemiseen julkaistaan myöhemmin

Luomusitoumuksen ja korvauksen haku Vipussa

Luonnonmukaisen tuotannon sitoumus

Sitoumustyyppi   Sitoumukseen haettavat peruslohkot

i Haen luonnonmukaisen tuotannon korvauksen 5-vuotista sitoumusta ja ensimmäisen vuoden maksua. Sitoudun noudattamaan sitomusehtoja ja luonnonmukaisen tuotannon tuotantoehtoja.

Sitoumustyyppi*

Kasvintuotannonsitoumus

Sitoumustyyppin lisätieto*

myyntikasvivaatimus, kaikki tilan lohkot

rehuntuotantosopimus tehty luomukotieläinsitoumuksella tehneen tilan kanssa, kaikki tilan lohkot

Sopimus_rehuntuotanto.pdf
Rehuntuotantosopimus

+ Lisää rehuntuotantosopimus

avomaan vihannekset, osa tilan lohkoista

Luonnonmukaisen tuotannon peruskurssi

Lisää luomukurssi todistus, jos sinulla ei ole ollut luonnonmukaisen tuotannon sitoumusta vuosina 2015-2022.

+ Lisää kurssitodistus

Pakollinen kenttä *

Peruuta   Seuraava

Hae luonnonmukaisen tuotannon sitoumusta – painikkeesta avautuu luomusitoumuksen haku, jossa annetaan/valitaan sitoumustyyppi, sitoumuksen lisätiedot, liitetään rehuntuotantosopimus, kurssitodistukset

Luomusitoumuksen ja korvauksen haku Vipussa

Luonnonmukaisen tuotannon sitoumus

Sitoumustyyppi Sitoumukseen haettavat peruslohkot

Haen luonnonmukaisen tuotannon korvauksen 5-vuotista sitoumusta ja ensimmäisen vuoden maksua. Sitoudun noudattamaan sitomusehtoja ja luonnonmukaisen tuotannon tuotantoehtoja.

Sitoumustyyppi
Kasvintuotannositoumus

Sitoumustyyppin lisätieto
 rehuntuotantosopimus tehty luomukotieläinsitoumuksen tehneen tilan kanssa (ajanjaksolle 1.5.2023-30.4.2028)
[Sopimus_rehuntuotanto.pdf](#)
Rehuntuotantosopimus

Sitoumukseen haettavat peruslohkot

Tunnus	Nimi	Pinta-ala (ha)	Korvauskelpoinen	Perustelut
☒ 0910036418	Tryvik 2	1,20	Kyllä	
☒ 0910036620	Krock	2,25	Kyllä	
☒ 0910036418	Örnäs	1,20	Kyllä	
☒ 0910036620	Skalen	2,20	Kyllä	

Sitoumukseen ulkopuolelle jäävät peruslohkot

Tunnus	Nimi	Pinta-ala (ha)	Korvauskelpoinen	Perustelut
☐ 0910036418	Fjälltop	1,20	Ei	

Sitoumukselle haettavat peruslohkot ja sitoumuksen ulkopuolelle jäävät peruslohkot on lueteltu kohdassa Sitoumukseen haettavat peruslohkot.

RUOKAVIRASTO
Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

Vuosina 2020, 2021 ja 2022 tehdyt luomusitoumukset ja sitoumusten mukautus

---

Vuosina 2020, 2021 ja 2022 tehdyt luomusitoumukset 1/3

Jos viljelijällä on keväällä 2023 voimassa oleva vuonna 2020 tai 2021 tai 2022 tehty luomusitoumus, hän voi

- 1. luopua kokonaan sitoumuksesta** ilman takaisinperintää. Vanhasta sitoumuksesta luopumisen jälkeen viljelijä voi hakea uutta uuden kauden mukaista viisivuotista luomusitoumusta Vipu-palvelussa peltotukien haun yhteydessä. Hakemalla uutta sitoumusta viljelijä varmistaa, että saa sitoumuksen koko kaudeksi ja jatkovuosiksi.

TAI

- 2. mukauttaa eli pitää vanhan sitoumuksen voimassa** alkuperäisen sitoumuskauden loppuun saakka.
- Viljelijän on ilmoitettava ELY-keskukseen viimeistään 30.4.2023 sähköpostilla tai muulla ELY-keskuksen ilmoittamalla tavalla, luopuuko hän sitouksestaan vai pitääkö hän vanhan sitoumuksensa voimassa.

Vuosina 2020, 2021 ja 2022 tehdyt luomusitoumukset 2/3

- **Jos viljelijä mukauttaa eli pitää voimassa nykyisen sitoumuksensa,**
  - hänen on sitoumuskauden aikana suoritettava yhden päivän pituinen luonnonmukaisen tuotannon tuotantoehtoja, sitoumusehtoja ja viljelyä koskeva koulutus tai hyödynnettävä Neuvo2030-järjestelmän mukaista luomuneuvontaa
Esimerkki: Mukautettu sitoumus vuodelta 2021 → koulutus suoritettava 30.4.2026 mennessä.
- **Jos viljelijä mukauttaa eli pitää voimassa nykyisen sitoumuksensa, jossa myyntikasvien sijaan on valittu käytettäväksi rehut tavanomaisesti tuotetun karjan rehuksi, viljelijän on:**
  1. Alettava tuottamaan vaadittu määrä myyntikasveja
  2. Tehtävä rehuntuotantosopimus luomukotieläinsitoumuksen tehneen tilan kanssa
  3. Siirrettävä tilan eläimet luomuvalvontaan ja haettava luomukotieläinsitoumusta.

Vuosina 2020, 2021 ja 2022 tehdyt luomusitoumukset 3/3

- Jos viljelijä mukauttaa eli pitää voimassa nykyisen sitoumuksensa, hänen tulee päivittää sitoumustietonsa Vipu-palvelussa
- Mukautettuja sitoumuksia koskevat vuodesta 2023 alkaen uudet sitoumusehdot, lainsäädäntö ja vähimmäisvaatimukset.
- **Mukautettuihin sitoumuksiin voidaan liittää lisäaloja** valtion talousarvion määrärahatilanne huomioon ottaen → vuonna 2023 voimassa oleviin sitoumuksiin voi lisätä korvauskelpoista pinta-alaa.

RUOKAVIRASTO
Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

Luonnonmukaisen tuotannon korvaus ja muiden tukien yhteensovitus

---

Yhteensovitus: Luomukorvaus ja ympäristökorvaus

- **Luomutila voi valita** puutarhakasvien vaihtoehtoisen kasvinsuojelumenetelmän toimenpiteestä vain menetelmän:
  - Kasvukauden aikainen orgaaninen tai biohajoava kate tai leikattava nurmikate monivuotisille kasveille.
- Avomaavihannesten tuotannossa olevalle alalle ei voida maksaa ympäristökorvausta maanparannus- ja saneerauskasvin lohko kohtaisesta toimenpiteestä.
- Jos luomutila valitsee Kiertotalouden edistämistä koskevan lohko toimenpiteen, se voi käyttää vain luomussa sallittuja lannoitteita.

Yhteensovitus 1/2

Ekojärjestelmä:

- Luomutila ei voi valita viherlannoitusnurmi -toimenpidettä.

Ekojärjestelmän luonnonhoitonurmen ja monimuotoisuuspeltojen vaikutus luomukorvauksen maksamiseen:

- Luomukorvausta ei makseta, jos viljelijä ilmoittaa lohkolle kasvin:
  - Ekojärjestelmän luonnonhoitonurmi
  - Ekojärjestelmän monimuotoisuuspellot
- **Ekojärjestelmän kasveja voi ilmoittaa vain ekojärjestelmätuen hakija.**
  - Jos ei hae ekojärjestelmätukea, ilmoita lohkolle kasviksi: viherkesanto (nurmi ja niitty) tai viherkesanto (riista, maisema ja pölyttäjä)

Yhteensovitus 2/2

Eläinten hyvinvointikorvaus:

- Luomukotieläinsitoumustila ei voi valita toimenpiteitä:
  - nuorkarjan laidunnus
  - emo- ja lypsylehmien laidunnus
  - nautojen ulkoilu
  - lampaiden ja vuohien laidunnus.

RUOKAVIRASTO

Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

